

Izmed že znanih oper se je 'pela »Karmen« dne 7. in 9. oktobra in pa 14. novembra, »Rigoletto« dne 18. in 19. oktobra in »Fra Diavolo« dne 16. in 20. novembra.

Novih oper smo imeli v tem času dve, in sicer se je pela dne 29. oktobra in pa dne 4. in 9. novembra »La traviata« (Dama s kamelijami), opera v štirih dejanjih po Dumasa ml. »Dame aux Camelias«, spisal F. M. Piave, poslovenil A. Funtek, uglasbil Giuseppe Verdi, dne 26. in 30. novembra pa velika opera v treh dejanjih »Ples v maskah« (Un ballo in maschera), istega pisatelja in skladatelja kakor »La traviata«.

Opera »La traviata« je bila zložena že dve leti potem, ko se je »Dama s kamelijami« prvič igrala v Parizu, torej leta 1854. Izredni talent Verdijev za dramatične kompozicije se kaže tudi v tej skladbi. Semtertja nam done iz te skladbe zvoki na uho, ki smo jih čuli že v njegovih prej zloženih operah, ne da bi baš mogli očitati skladatelju, da se ponavlja.

V operi »Un ballo in maschera«, ki je bila zložena leta 1859., se kaže nekoliko manj stremljenje po vnanjih učinkih, kakor smo jih sicer navajeni v Verdijevih operah, a je godba v njej zato bolj značilna, izrazita in tekstu prikladna. Baš radi tega pa, ker godba v tej operi ne hlasta toliko po vnanjem efektu, je menda širšim krogom tudi manj pristopna, in zategadelj se je bati, da se jim ne priljubi tako, kakor so se jim priljubile nekatere druge opere Verdijeve. A značilna kakor za vse skladbe Verdijeve je tudi za »Traviato« originalna in presenetljiva kombinacija tonov in pa živahna zvenivost zvokov.

V opernem osebju nam ni zabeležiti velikih izprememb. Gospodična Ševčikova in gospodje Nolli, Raškovič in Fedyczkowski so nam stari dragi znanci, na katere smo večjidel lahko ponosni. Gospodični Ševčikovi bi pač pripomnili, da se nam je videla v operi »Ples v maskah«, kar se tiče igre, nekoliko razmišljena. Nekoliko več sočutja bi bila morala vendar kazati v smrtnem prizoru, nego ga je! Upamo, da se kaj takega več ne ponovi! Saj smo dozdej gospico Ševčikovo vedno tudi kot igravko čislali. — Lep napredek je pokazal gospod Rus kot Lorenzo v operi »Fra Diavolo«. — Nova moč je gospodična Horvatova, ki je stopila na mesto lanske altistovke. Ta gospodična je jako dobra pevka in inteligentna igravka, ki se odlikuje zlasti po živahnem in ognjevitem temperamentu, ki je za uloge kakor »Karmen«, vsekakor potrebna lastnost. Z.

»Nova nada«. Zbornik zabavi i pouku. Knjiga I. Svezak 1. in 2. Izdao Vladimir J. Teharski. U Zagrebu. Tisak »Dioničke tiskare«. 8°. Vsaka številka šteje 80 str. Poleg pesmi — tudi nekaj slovenskih — prinaša list povesti, kritične in bibliografske sestavke in beležke. Morebiti izpregovorimo še kdaj o tem listu.

Vedeževavka. V svojem romanu »Pobratimi« sem opisal neko jako senzitivno gospo, katera je v hipnozi čitala izrek, ki ga je bil doktor zapisal, dasi ni mogla videti, ne vedeti, kaj je bilo v zagrnenem listu . . . Moj prijatelj dr. Turner je tačas v svoji v »Sl. Narodu« priobčeni oceni tega dela dejal, da on v spiritistovske pojave tako malo veruje, kakor v čudesa. Te dni pa sem čital v medicinskih listih poročilo znanega francoškega nervopatologa profesorja Grasseta, ki ga je bil predložil akademiji des sciences et lettres v Montpelieru. Neki dr. Ferroul v Narbonnu mu je namreč pravil o gospe, katera zna čitati skozi neprozorna telesa. Prof. Grasset, hoteč se o tej prečudni lastnosti prepričati, je zapisal doma v Montpellieru na list sledeči vrstici:

Le ciel profond reflète en étoiles nos larmes;
Car nous pleurons, ce soir, de nous sentir trop vivre.

Spodaj je še zapisal po eno besedo rusko, nemško in grško z dotičnimi črkami in potem datum. List je tako zganil, da je bila pisava znotraj, in zavil ga v štanjolski papir in položil v lepljen zavitek s črnim robom. Ker je dr. Ferroul omenil, da motvoz ovira včasih gospo, da ne more čitati, je Grasset skozi kuvert vtaknil buciko ter jo pritrdil z velikim črnim pečatom. To pismo je dne 28. oktobra l. l. po pošti poslal dr. Ferroulu v Narbonne.

V jutro dne 30. oktobra je prof. Grasset prejel sledeče pismo dr. Ferroula: »Danes zjutraj sem prejel vaše pismo, v katerem sem našel vašo vizitnico in zapečateni kuvert. Šel sem h gospe, da bi jo na 4. uro popoldne k sebi povabil. Ko je slišala, čemu, je menila, da se to lahko precej zvrši. Vaš zapečateni kuvert je ležal na moji pisalni mizi v mojem stanovanju, ki je od stanovanja gospe najmanjše 300 m oddaljeno. Naslonjen na mizni rob sem potegnil z roko preko njenih oči, da jo hipnotizujem. Nato je rekla: »Ti si pretrgal kuvert.« — »Da, pa pismo, ki ga naj čitaš, je v zapečatenem, znotraj ležečem zavitku.« — »Da, srebrni papir je zraven . . . V njem je pisano: Le ciel profond reflète en étoiles nos larmes; car nous pleurons, ce soir, de nous sentir trop vivre, potem nekaj besed, katerih ne znam čitati, zatem Montpellier, dne 28. oktobra 1897.« — Celi ta poskus je trajal 1 do 1½ minute.« —

Prof. Grasset je pripomnil, da dr. Ferroul ni vedel, kaj je bilo v pismu, katero je zapečateno, kakršno je bil prejel, nazaj poslal v Montpellier. Grasset je le-to pismo predložil akademiji, kjer so ga pregledali ter se prepričali, da ni bilo odprto. Prerezali so zavitek in strmeč našli v njem list z gori navedenim citatom. Akademija je izvolila nekatere svojih članov, ki pojdejo v Narbonne, da se na licu mesta prepričajo, ali ima res dotična gospa tako prečudno lastnost. Stvar je gotovo zanimiva, in ako se dokaže, da ni vmes kaka prevara, bi s tem le bili potrjeni oni mnogi zgodovinsko po zanesljivih pričah dokazni slučaji »druzega vida«, kakor pravijo tej lastnosti. Ko bode akademija objavila, kar se je dognalo, vam spet sporočim.

*Dr. J. Vošnjak.*¹⁾

¹⁾ Dasi smo tudi mi glede spiritistovske vede neverni Tomaž, vendar smo veleccenjenega pisatelja beležko radi sprejeli in takisto radi sprejmemo obljubljeni poročilo o končni rešitvi navedenega spiritistovskega slučaja, ne le radi splošne zanimivosti, ampak tudi kot komentar k njegovim spisom.

Naznanilo.

Upravništvo »Ljubljanskega Zvona« si usoja naznaniti častitemu učiteljstvu, da bo dobivalo od novega leta dalje »Zvon« za nižano ceno in sicer za 4 gl. na leto, 2 gl. na pol leta, ter se nadeja, da gg. učitelji in učiteljice spričo tega v prav obilem številu pristopijo k naročnikom »Zvonovim«.¹⁾

¹⁾ Pri tej priliki iskreno zahvaljujemo slavno uredništvo »Učiteljskega Tovariša«, katero je, objavljajoč to novico, s toplimi besedami priporočilo svojim kolegom in kolegijam obilno naročevanje »Ljubljanskega Zvona«.

